

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

GAPIĆ SIĘ, ZAGAPIĆ SIĘ i PRZEGAPIĆ

◆◆◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

ZAGAPIĆ SIĘ to 'tak się gapić, że aż nie zwrócić uwagi na to, co trzeba' albo 'gapić się w coś aż do utraty poczucia rzeczywistości', a PRZEGAPIĆ coś to 'pomiąć to wzrokiem, przeoczyć, nie zauważyć (przez gapiostwo)'. Oba czasowniki pochodzą (jeśli spojrzeć na to z perspektywy diachronicznej) i zostały utworzone (z perspektywy synchronicznej) od czasownika GAPIĆ SIĘ. Co do tego nie ma wątpliwości. Ale już na temat pochodzenia samego czasownika GAPIĆ SIĘ zdania są podzielone. Możliwe bowiem, że czasownik GAPIĆ SIĘ pochodzi od rzeczownika GAP, ale równie dobrze może być odwrotnie i to rzeczowniki GAP i GAPA mogą pochodzić od czasownika GAPIĆ SIĘ. Możliwe, że początek GAPIOWI i GAPIENIU się dała zachowana tylko w gwarach i dialektach GAPA 'wrona, gawron', brak jednak innych form archaicznych, które potwierdzałyby tę hipotezę. Przyjmuje się także, że GAP może być przekładem dolnoniemieckiego Gaper (w niemieckim ogólnym Gaffer 'gap'), a GAPIĆ SIĘ jest spolszczeniem dolnoniemieckiego gapen (w niemieckim ogólnym gaffen 'gapić się').